

Odpovědnost státu za škodu a promlčení

Byť důvodem promlčení trestní odpovědnosti a následného zastavení trestního stíhání primárně není poskytnutí zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou obviněnému nepřiměřenou délkou jeho trestního stíhání, neznamená to, že právě s ohledem na důsledky takového rozhodnutí, tj. nemožnost uložit trest, nemůže rozhodnutí o zastavení trestního stíhání formu zadostiučinění představovat, a to zejména ve spojení s konstatováním porušení práva, které je základní a plnohodnotnou formou zadostiučinění. Konstatování porušení práva ve spojení se zastavením trestního stíhání z důvodu jeho promlčení tak zásadně představuje pro poškozeného způsobilé, účinné a dostatečné zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou délkou trestního stíhání, ještě jinou formu zadostiučinění lze vedle toho poškozenému přiznat, pokud se odškodnění, kterého se mu takto dostalo, s ohledem na konkrétní okolnosti případu nejeví jako dostačující.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky č.j. 30 Cdo 843/2017-86, ze dne 27.2.2019)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce P. P., narozeného XY, bytem v XY, zastoupeného JUDr. J.Š., LL.M., advokátem, se sídlem v N., proti žalované České republice - Ministerstvu spravedlnosti, se sídlem v P., o zadostiučinění nemajetkové újmy a o náhradu škody, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 23 C 250/2014, o dovolání žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 13. 9. 2016, č. j. 15 Co 174/2016-73, tak, že dovolání proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 13. 9. 2016, č. j. 15 Co 174/2016-73, v rozsahu, v jakém byl potvrzen rozsudek soudu prvního stupně v zamítavém výroku co do částky 250 000 Kč s příslušenstvím, se zamítá, jinak se dovolání odmítá.

Z odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

1. Žalobce (dále též „dovolatel“) se žalobou domáhal třech peněžitých nároků v celkové výši 309 265 Kč, a to jednak zaplacení peněžitého odškodnění nemajetkové újmy ve výši 250 000 Kč za nesprávný úřední postup spočívající v nepřiměřené délce trestního řízení (osm let) vedeného u Okresního soudu v Jablonci nad Nisou pod sp. zn. 1 T 61/2007 (dále též „posuzované řízení“), dále úhrady 50 000 Kč jako přiměřené satisfakce za posuzované nezákonně vedené trestní řízení (nezákonné rozhodnutí o zahájení trestního stíhání) a nároku na částku 9 265 Kč, představující náklady na právní zastoupení v souvislosti s posuzovaným řízením.

2. Obvodní soud pro Prahu 2 (dále též „soud prvního stupně“) ve svém rozsudku ze dne 15. 9. 2015, č. j. 23 C 250/2014-54, konstatoval, že v řízení vedeném u Okresního soudu v Jablonci nad Nisou pod sp. zn. 1 T 61/2007 bylo porušeno právo žalobce na rozhodnutí věci v přiměřené lhůtě (výrok I). Dále rozhodl, že žaloba s tím, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci částku ve výši 309 265 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně od 3. 6. 2014 do zaplacení, se zamítá (výrok II) a že žalobce je povinen zaplatit žalované náhradu nákladů řízení v částce 300 Kč (výrok III).

3. Městský soud v Praze (dále též „odvolací soud“) rozsudkem ze dne 13. 9. 2016, č. j. 15 Co 174/2016-73, k odvolání žalobce rozhodl, že rozsudek soudu prvního stupně se v napadeném zamítavém výroku o věci samé a ve výroku o nákladech řízení potvrzuje. Dále rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

4. Odvolací soud při posouzení významu řízení pro žalobce shledal správným názor soudu prvního stupně, že vzhledem k trestní minulosti žalobce (kdy opakovaně porušuje nejen pravidla obecné morálky, ale často se svým úmyslným jednáním dopouští trestných činů, které mají spojitost s propagací hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka a v době posuzovaného řízení byl pravomocně odsouzen za trestný čin násilí proti úřední osobě) lze hodnotit nemajetkovou újmu mu vzniklou jako nepatrnou a za situace, kdy se žalobci dostalo satisfakce již v trestním řízení zastavením trestního stíhání z důvodu promlčení trestní odpovědnosti, je adekvátním zadostiučiněním vzniklé újmy konstatování porušení práva.

5. Dále se zabýval nárokem na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím (rozhodnutí o zahájení trestního stíhání) za situace, kdy řízení bylo zastaveno z důvodu jeho nepřiměřené délky (promlčení trestní odpovědnosti), aniž by soud učinil závěr o vině či nevině žalobce, a kdy žalobce měl dle § 11 odst. 4 trestního řádu (ve znění od 1. 1. 2014) možnost trvat na projednání věci, tedy měl možnost domoci se skončení řízení z důvodu pro žalobce příznivějšího, a této možnosti nevyužil (ačkoliv byl o ní poučen). Odvolací soud potvrdil závěr soudu prvního stupně, že nepřiznání odškodnění není zpochybnění principu presumpce nevinny a přiznání odškodnění by naopak v takovýchto případech odporovalo obecné představě o spravedlnosti, neboť by mohlo vést k odškodnění skutečných pachatelů trestných činů, a trestní stíhání žalobce nelze považovat za nezákonné. Neexistuje tak tvrzený titul (nezákonné rozhodnutí) a nejsou splněny předpoklady pro odpovědnost státu za škodu.

II. Dovolání a vyjádření k němu

6. Rozsudek odvolacího soudu v celém rozsahu napadl žalobce, zastoupený advokátem, dovoláním, z důvodu, že rozhodnutí soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci.

7. Dovolatel spatřuje přípustnost dovolání v tom, že odvolací soud pochybil při určení výše a formy zadostiučinění za nemajetkovou újmu spočívající v průtazích v posuzovaném řízení. Dovolatel namítá, že nepřiměřená délka řízení znamená pro stěžovatele morální újmu a žádné důkazy v tomto ohledu v zásadě není třeba vyžadovat a tuto újmu prokazovat (jak plyne z rozsudku velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 29. 3. 2006, ve věci Apicella proti Itálii či nálezu Ústavního soudu ze dne 21. 9. 2011 sp. zn. I. ÚS 1536/11). V tomto případě by tak stát měl dovolateli poskytnout adekvátní peněžité zadostiučinění, jelikož primární odškodnění formou konstatování zásahu do práv zřejmě nestačí z důvodu extrémního vybočení z běžné délky trestního řízení, přičemž forma zadostiučinění nekoresponduje s významem řízení pro žalobce, kdy tento uvádí, že musel žít dlouhou dobu ve strachu, jak trestní řízení skončí (k tomu žalobce poukázal na závěry ze stanoviska občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010, uveřejněného pod číslem 58/2011 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, dále jen „Stanovisko“). Dále uvedl, že zastavení trestního stíhání je zákonný postup a nikoliv forma odškodnění, jak uvedly soudy obou stupňů.

8. K otázce významu řízení dovolatel uvedl, že zvýšená nejistota, kterou pociťoval přes 8 let v průběhu trvání trestního řízení, pramenila z toho, že mohl být i kvůli podmíněným trestům odsouzen k odnětí svobody nebo jinému závažnějšímu postihu, což by výrazně zasáhlo do jeho života. K nejistotě také mělo vést to, že dovolatel nevěděl, jak může řízení dopadnout, když orgány činné v trestním řízení postupovaly laxním způsobem a stavy nečinnosti se pravidelně opakovaly. Dále dovolatel uvedl, že nelze brát jeho trestní minulost v potaz při úvaze o důvodnosti jeho nároku, jelikož v tomto řízení se nejedná o domnělou trestnou činnost pachatele, ale o rozhodnutí o zásahu do práva na vydání rozhodnutí v přiměřené lhůtě, přičemž předmětné trestní řízení neskončilo vyslovením viny ani nevinny, trestní řízení bylo zastaveno, tudíž otázka viny žalobce nebyla soudem vyřešena a soud se jí nezabýval ani v usnesení, kterým bylo trestní stíhání zastaveno.

9. Dovolatel konečně uvedl (s poukazem na nález Ústavního soudu ze dne 9. 7. 2012, sp. zn. IV. ÚS 3846/11), že v jeho věci došlo k zastavení trestního stíhání z důvodu uvedeného v § 172 trestního řádu, proto by žalobce za nezákonné trestní stíhání měl být odškodněn. Soudy obou stupňů podávají nesprávný výklad § 12 odst. 1 písm. b) a odst. 2 písm. a) zákona č. [82/1998](#) Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. [358/1992](#) Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád) (dále jen „OdpŠk“). Analogie použitá oběma nižšími soudy, tedy aplikace judikatury týkající se odškodnění za trestní řízení zastavené na základě amnestie či udělení milosti je nesprávná a zcela zjevně v rozporu se zásadou zákazu rozšiřování analogie v neprospěch.

10. Žalovaná se k podanému dovolání nevyjádřila.

III. Formální náležitosti dovolání

11. Nejvyšší soud v dovolacím řízení postupoval podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném od 1. 1. 2014 do 29. 9. 2017 (viz čl. II bod 2 zákona č. [293/2013](#) Sb. a čl. II bod 2 zákona č. [296/2017](#) Sb.), dále jen „o. s. ř.“

12. Dovolání bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou, za splnění podmínky § 241 odst. 2 písm. b) o. s. ř. a obsahovalo náležitosti vyžadované ustanovením § 241a odst. 2 o. s. ř. Nejvyšší soud se proto dále zabýval přípustností dovolání.

IV. Přípustnost dovolání

13. Podle § 236 odst. 1 o. s. ř. lze dovoláním napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, jestliže to zákon připouští.

14. Podle § 237 o. s. ř. není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

15. Dovolání směřující proti výroku, kterým soud rozhodl o částce 50 000 Kč, jako náhradě škody způsobené nezákonným rozhodnutím o zahájení trestního stíhání žalobce, je objektivně nepřipustné, neboť tato částka nepřevyšuje zákonem stanovený limit, aniž by šlo o některou ze stanovených výjimek; k příslušenství pohledávky se přitom nepřihlíží [srov. § 238 odst. 1 písm. c) o. s. ř.]. Stejný závěr je nutno uplatnit i u nároku žalobce na zaplacení částky 9 265 Kč, jako náhrady škody za vynaložené právní služby v posuzovaném řízení.

16. Dovolání proti rozhodnutí odvolacího soudu v rozsahu, v němž bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení, neobsahuje zákonné náležitosti (§ 241a odst. 2 o. s. ř.), a v dovolacím řízení proto nelze pro vady dovolání v tomto rozsahu pokračovat.

17. V rozsahu, v jakém odvolací soud potvrdil rozsudek soudu prvního stupně co do zamítnutí žaloby o zaplacení částky 250 000 Kč s příslušenstvím jako náhrady nemajetkové újmy způsobené nepřiměřenou délkou posuzovaného trestního řízení, nemůže přípustnost dovolání ve smyslu § 237 o. s. ř. založit nesouhlas dovolatele s tím, že odvolací soud přihlédl při posouzení adekvatní formy zadostiučinění k tomu, že „žalobce opakovaně porušuje nejen pravidla obecné morálky (přestupková řízení), ale často se svým úmyslným jednáním dopouští trestných činů, které mají spojitost s propagací hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka, resp. hanobení národa, etnické skupiny, rasy a přesvědčení, ublížení na zdraví nebo výtržnictví, a v době posuzovaného řízení byl

pravomocně odsouzen za trestný čin násilí proti úřední osobě,“ neboť se tím odvolací soud neodchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 8. 2011, sp. zn. 30 Cdo 1209/2009; rozhodnutí Nejvyššího soudu jsou dostupná na www.nsoud.cz).

18. Dovolání je však v uvedeném rozsahu přípustné podle § 237 o. s. ř. co do vyřešení otázky hmotného práva, zda zastavení trestního stíhání pro nepřipustnost trestního stíhání z důvodu jeho promlčení může představovat jinou formu zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou nepřiměřenou délkou trestního stíhání ve smyslu § 31a odst. 2 OdpŠk, neboť tato otázka nebyla dosud v rozhodování dovolacího soudu vyřešena.

V. Důvodnost dovolání a právní úvahy dovolacího soudu

19. Dovolání v uvedeném rozsahu není důvodné.

20. Podle § 242 odst. 3 o. s. ř. je-li dovolání přípustné, dovolací soud přihlédne též k vadám uvedeným v § 229 odst. 1, odst. 2 písm. a), b) a odst. 3 o. s. ř., jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Takové vady řízení však Nejvyšší soud neshledal.

21. Podle § 31a OdpŠk bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu (odstavec 1). Zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo (odstavec 2). V případech, kdy nemajetková újma vznikla nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, přihlédne se při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění rovněž ke konkrétním okolnostem případu, zejména k a) celkové délce řízení, b) složitosti řízení, c) jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení, a k tomu, zda využil dostupných prostředků způsobilých odstranit průtahy v řízení, d) postupu orgánů veřejné moci během řízení a e) významu předmětu řízení pro poškozeného (odstavec 3).

22. Z ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu vyplývá, že jiná forma náhrady nemajetkové újmy ve smyslu § 31a odst. 2 OdpŠk může být poskytnuta v trestním řízení v podobě zmírnění ukládaného trestu, je-li navázáno právě na porušení práva na přiměřenou délku řízení (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 9. 5. 2012, sp. zn. 30 Cdo 3867/2011).

23. Tyto závěry se pak podle ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu plně uplatní i v případě, že je trestní stíhání z důvodu nepřiměřené délky řízení dokonce zastaveno s poukazem na čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 2. 2014, sp. zn. 30 Cdo 3300/2013, či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 6. 2014, sp. zn. 30 Cdo 791/2014, proti němž podaná ústavní stížnost byla odmítnuta usnesením Ústavního soudu ze dne 19. 6. 2014, sp. zn. III. ÚS 1608/14; rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na nalus.usoud.cz). Rozhodovací praxe Nejvyššího soudu se tedy ustálila v názoru, podle kterého je zastavení trestního stíhání z důvodu jeho nepřiměřené délky způsobilým, účinným a rovněž zásadně dostatečným kompenzačním prostředkem odškodnění nemajetkové újmy vzniklé obviněnému (obžalovanému) nepřiměřenou délkou trestního stíhání. Uvedené platí tím spíše, je-li kompenzačním prostředkem nápravy zmírnění trestu, tj. „pouze“ zmírnění trestu, oproti „úplnému“ zastavení trestního stíhání (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 5. 2015, sp. zn. 30 Cdo 1273/2014).

24. V návaznosti na tuto judikaturu dospěl Nejvyšší soud rovněž k závěru, že nařizuje-li se podle čl. II rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii ze dne 1. 1. 2013 (1/2013 Sb.), aby bylo zastaveno

pravomocně neskončené trestní stíhání, s výjimkou trestního stíhání proti uprchlému, od jehož zahájení k 1. 1. 2013 uplynulo více než 8 let, pro trestné činy, za něž trestní zákoník stanoví trest odnětí svobody nepřevyšující deset let, představuje zastavení trestního stíhání pro jeho nepřiměřenou délku z důvodu uvedené amnestie zásadně pro poškozeného způsobilé, účinné a dostatečné zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou délkou trestního stíhání (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 17. 2. 2016, sp. zn. 30 Cdo 785/2015, uveřejněný pod číslem 116/2018 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek). Ještě jinou formu zadostiučinění lze vedle toho poškozenému přiznat, pokud se odškodnění, kterého se poškozenému dostalo v trestním řízení, s ohledem na konkrétní okolnosti případu nejeví jako dostačující. V takovém případě však nelze odhlížet od toho, že toto zadostiučinění se poškozenému přiznává nad rámec zadostiučinění již poskytnutého v průběhu trestního řízení a částka představující peněžní satisfakci by tomu měla být přizpůsobena (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 9. 8. 2016, sp. zn. 30 Cdo 4689/2015).

25. Výše uvedené naproti tomu podle ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu neplatí, dojde-li k uložení mírnějšího trestu či zastavení trestního stíhání z jiného důvodu, než je nepřiměřená délka trestního stíhání, například z důvodu doby, která uplynula od spáchání trestného činu, významu a míry porušení nebo ohrožení chráněného zájmu, který byl dotčen, a chování obžalovaného po spáchání činu (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. 12. 2011, sp. zn. 30 Cdo 2640/2010, či rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11. 2. 2015, sp. zn. 30 Cdo 3707/2014).

26. V nyní projednávané věci bylo trestní stíhání žalobce zahájeno 13. 11. 2005, a to pro trestný čin, kterého se měl dopustit dne 12. 11. 2005, obžaloba byla podána dne 17. 9. 2007 a usnesením okresního soudu ze dne 26. 9. 2013 bylo trestní stíhání žalobce zastaveno z důvodu promlčení podle § 172 odst. 1 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. [141/1961](#) Sb., o trestním řízení soudním, ve znění účinném do 31. 12. 2013, dále jen „trestní řád“. Usnesení nabylo právní moci dne 22. 10. 2013, přičemž žalobce nesdělil, že trvá na projednání věci, ačkoliv byl o tomto svém právu poučen.

27. Trestní odpovědnost za trestný čin zaniká uplynutím promlčecí doby, která činí pět let, je-li horní hranice trestní sazby odnětí svobody nejméně tři léta [§ 34 odst. 1 písm. d) zákona č. [40/2009](#) Sb., trestní zákoník, dále jen „trestní zákoník“].

28. „Při promlčení trestní odpovědnosti zaniká trestní odpovědnost pachatele trestného činu uplynutím doby stanovené zákonem. Důvody promlčení jsou především hmotněprávní, protože uplynutím času postupně slábne, až docela zaniká potřeba trestněprávní reakce na trestný čin, a to jak z hlediska generální prevence (např. na trestný čin se zapomíná, negativní ovlivnění společenského vědomí mizí a škodlivost činu se snižuje), tak i z hlediska prevence individuální (u pachatele, jenž nespáchal další trestný čin, který je stejně nebo přísněji trestný, se předpokládá pozitivní změna jeho osoby, která rovněž přestala být nebezpečnou). Zanikla-li uplynutím doby škodlivost činu, resp. nebyla-li včas uplatněna trestní odpovědnost vůči pachateli trestného činu, je důvodný i zánik trestní odpovědnosti za takový čin. K těmto důvodům pak podpůrně přistupují i důvody procesní, které spočívají v obtížích při dokazování spojených s tím, že uplynutím času se oslabuje síla důkazních prostředků (např. svědci zapomínají, stopy zmizí), protože ty pozbývají spolehlivosti, nebo je nelze vůbec opatřit. Další důvod lze spatřovat v tom, aby byly orgány činné v trestním řízení stimulovány k potřebné aktivitě při plnění svého poslání a k urychlení trestního řízení“ (Šámal, P. a kol. Trestní zákoník, 2. vydání, Praha: C. H. Beck, 2012, komentář k § 34 odst. 1).

29. Státní zástupce [samosoudce ve smyslu § 314c odst. 1 písm. a) a § 188 odst. 1 písm. c) trestního řádu] zastaví trestní stíhání, je-li trestní stíhání nepřípustné [§ 172 odst. 1 písm. d) trestního řádu]. Je-li trestní stíhání promlčeno, je pokračování v něm nepřípustné a musí být zastaveno [§ 11 odst. 1 písm. b) trestního řádu].

30. V trestním stíhání, které bylo zastaveno mimo jiné z důvodu promlčení trestního stíhání, se však

pokračuje, prohlásí-li obviněný do tří dnů od doby, kdy mu bylo usnesení o zastavení trestního stíhání oznámeno, že na projednání věci trvá. O tom je třeba obviněného poučit [§ 11 odst. 3 trestního řádu].

31. Smyslem ustanovení § 11 odst. 3 (nyní § 11 odst. 4) trestního řádu je dát možnost obviněnému, jehož trestní stíhání bylo z uvedeného důvodu zastaveno, aby mohl pokračovat v trestním řízení a docílit popř. zprošťujícího rozsudku a tím své plné rehabilitace (Šámal, P. a kol.: Trestní řád. Komentář. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, komentář k § 11 odst. 3).

32. I v případě zastavení trestního stíhání z důvodu promlčení nastává, stejně jako tomu bylo v případech zastavení trestního stíhání z důvodu jeho nepřiměřené délky či z důvodu amnestie ze dne 1. 1. 2013, pro obviněného (z pohledu zákona č. [82/1998](#) Sb. poškozeného) ten příznivý následek, že již mu nemůže být uložen trest, a to dokonce ani v případě, že by trval na projednání věci a byl shledán vinným (§ 227 trestního řádu), což navíc v nyní projednávané věci žalobce netrval.

33. Z uvedeného vyplývá, že závěry judikatury dovolacího soudu týkající se zastavení trestního stíhání z důvodu jeho nepřiměřené délky či z důvodu amnestie z 1. 1. 2013 se mohou uplatnit i v případě zastavení trestního stíhání z důvodu jeho promlčení, které nastalo v průběhu samotného trestního stíhání.

34. Byť důvodem promlčení trestní odpovědnosti a následného zastavení trestního stíhání primárně není poskytnutí zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou obviněnému nepřiměřenou délkou jeho trestního stíhání, neznamená to, že právě s ohledem na důsledky takového rozhodnutí, tj. nemožnost uložit trest, nemůže rozhodnutí o zastavení trestního stíhání formu zadostiučinění představovat (srov. již shora označený rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 5. 2015, sp. zn. 30 Cdo 1273/2014), a to zejména ve spojení s konstatováním porušení práva, které je základní a plnohodnotnou formou zadostiučinění.

35. Konstatování porušení práva ve spojení se zastavením trestního stíhání z důvodu jeho promlčení tak zásadně představuje pro poškozeného způsobilé, účinné a dostatečné zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou délkou trestního stíhání a ještě jinou formu zadostiučinění lze vedle toho poškozenému přiznat, pokud se odškodnění, kterého se mu takto dostalo, s ohledem na konkrétní okolnosti případu nejeví jako dostačující.

36. Tak tomu ovšem není v poměrech aktuálně posuzovaného trestního stíhání trvajících necelých osm let, z něhož více než šest let představuje nečinnost soudu (resp. nedostatek relevantní činnosti či jiné okolnosti) po podání obžaloby, která je nejen jedinou příčinou promlčení trestního stíhání, ale současně se zjevuje i jako rozhodující, ne-li výlučná příčina nepřiměřenosti celkové délky řízení, nadto v případě poškozeného (obžalovaného), který má s postavením obviněného v trestním řízení velkou zkušenost a rovněž byl odsouzen pro jiný trestný čin i v průběhu posuzovaného řízení (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 9. 2010, sp. zn. 30 Cdo 1209/2009).

37. Shledal-li tedy odvolací soud, že kromě konstatování porušení práva na rozhodnutí věci v přiměřené lhůtě, vysloveného již v rozsudku soudu prvního stupně, není na místě ve smyslu § 31a odst. 2 OdpŠk poskytnout žalobci zadostiučinění i v penězích, považuje dovolací soud tento jeho závěr za správný.

VI. Závěr

38. Jelikož je rozhodnutí odvolacího soudu ve věci samé, co do potvrzení zamítnutí částky 250 000 Kč s příslušenstvím (za nemajetkovou újmu způsobenou nepřiměřenou délkou řízení), správné a dovolání žalobce tak není důvodné, postupoval dovolací soud podle § 243d písm. a) o. s. ř. a dovolání v tomto rozsahu zamítl, ve zbývajícím rozsahu jej pak co do nároků na zaplacení částek 50 000 Kč s

příslušenstvím (za nemajetkovou újmu způsobenou trestním stíháním) a 9 265 Kč s příslušenstvím (za náklady obhajoby) jako nepřipustné podle § 238 odst. 1 písm. c) o. s. ř. a co do rozhodnutí o náhradě nákladů řízení pro vady, které nebyly ve lhůtě (§ 241b odst. 3 o. s. ř.) odstraněny, odmítl (§ 243c odst. 1 o. s. ř.).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepominutelný dědic](#)
- [Náhrada škody zaměstnancem](#)
- [Likvidace dědictví](#)
- [Jistota](#)
- [Insolvenční řízení](#)
- [Exekuce](#)
- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)